

INTROD

L'oilla é lo poudzè¹

Heutta l'è la conta d'an drola de gadjuye, euntrì l'oilla é lo poudzè: «Vèyen-nò qui l'è bon de volapé pi ô, su pe lo siel?» – tappe lé lo poudzè. Pe comenché l'oilla baille gneunca fèi a la baga mi pe fenì, totchéye dedeun son orgueille, l'asette. «Pouo poudzè – pensô - comèn t'o-heu la fèi de gagné? T'ì l'iji lo pi pitchou é delecà que l'a fa lo Bon Djeu é mè dze si la rèina di siel».

Eun pensèn heutte bague, l'oilla ivre se grouse-z-ole é se tappe di greupe. An queurta bèichà é aprì su, soutchan-uya é poutéye de l'er tsô que l'aéprò se sopèn di montagne. Eun poyèn, le couhe topéye de brenve é de pèhe l'ayòn dza léchè la plahe à l'erba fritse di montagne, é aprì i hllapèi é a la nèi blantse di llaché. Le micho, i fon de la valoda, l'ion renquemì de pecò grise, perdù dedeun lo vèa di pro é l'ardzèn di torèn.

Mi l'oilla n'ayè pounco proi, l'oillè lèi fée vire i poudzè... É pai, eun féyèn de grou tor, tsertsô d'otre couràn pe poyé euncoa. De couràn todzor pi frè é pi rèa, defesilo a métrizé; de couràn a retchan-ì avouì le-z-ole lardze iverte, pe po nen léché scapé gneunca an miya.

Â, de su lé, se vèijè renquemì lo siel pése, é lo solèi l'î an lemì blantse senza tsaleur. L'î aréeye a la lemita que l'ayè jamì depasó, gneunca can, da dzoun-ia, plen-a de fouse é de queriozító, l'ayè defià lo Bon Djeu. Mi hi cou son orgueille n'ayè pounco proi é pai, avouì eun dèri éfor, l'oilla se tappe desù eungn otro couràn, rèa é dzaló comme lo couisse... é su!

Tott'a l'euntor â l'î renquemì lo silanse; l'oilla sentchè son queur biché pe l'éfor é l'er l'î seu feun que lèi scapô euntrì le plume di-z-ole, totte élardjéye pe lo retchan-ì euncó eun moumàn : jamì l'î poyéye tan ô. «Qui so se lo poudzè aruye euncó a me vire de bo lé» - pensô l'oilla, plen-a de fiertó – mi eun hi moumàn, eun se verièn, lèi semble-tì po de senti eun «tchépi»?

L'î lo poudzè, que s'î catchà dézò la sin-a ola é l'î reusto-lèi to hi ten. L'î tellamènte pitchou que l'oilla s'î gneunca apesuya de hi cor senza pèise, é l'ayè pourto-lò canque su lé! Â, dézò son regar étoun-ó, lo poudzè se grampiillò su pe son crepiòn.



lo gnalèi

¹Troglydye *mignon*. Avouì se 10 gramme de pèise, lo poudzè l'è l'iji lo pi pitchou d'Oroppa aprì lo *roitelet*. Solitéo é eundependèn, le pare defèndon leur tèritouéo avouì acharnemèn. Drolamènte, can l'aruye lo gran frè, hi caratéo eundependèn s'éfache. Adòn lo poudzè tsertse la compagnì de se sèmblobo pe pasé la nâ eunsèmblo, eun s'étsoidèn le-z-eun contre le-z-otre.

INTROD

Aréo i coutsòn de l'oilla, euntremì di sin-e grouse-z-ole, lo poudzè s'aétse a l'euntor, fa eun piquiò soito é: «N'i gagnà la gadjuye – lèi di – â, soplé, pourta-mè bo, que hé n'i tan frè».

Dèi hi dzor l'oilla l'a oublià son orgueille é lo poudzè, deu étò iji di frè, tsertse de vai son queur dzaló eun partadzèn lo ni avoui d'otre poudzè, dedeun le lon mèise d'èivia.



lo gnalèi

Tiré de :

Introd – récit oral recueilli et adapté par Daniel Fusinaz

Texte inédit - 2008

Collaborateur d'Introd pour la traduction: **Daniel Fusinaz**

Transcription: Guichet Linguistique